

Giriş

Konya ili Türkiye’de tarım makineleri açısından, ülkenin önemli merkezlerinden bir tanesidir. Özellikle ildeki tarım alanlarının genişliği, toprak işleme alet ve makinalarına olan ihtiyacı artırmıştır. Dolayısıyla tarım makinaları sektörü, Konya’da gelişmiş sanayi alanlarından bir tanesini oluşturmaktadır. Konya sektörde ihtiyaç duyulan hammadde, yarı mamul ve mamullerin tedarik edilmesi açısından elverişli bir il olup üretim için yeterli alt yapıya sahiptir.

Tarım makinaları imalatında Konya’da orak makinesi, sap parçalayıcı, çayır biçme makinesi, saman elevatörü, anız patlatma, tesviye küreği, mısır silaj makinesi, hassas çim biçme makinesi, kaba ot biçme makinesi, römork, vanvey, kepçe, saman yükleme filesi, kerdi makinesi, diskaro, merdane, saman aspiratörü, pulluk, çapa makinesi, çizel, dıppatlatan ve traktör üretilmektedir. Gelişmiş tarım ülkelerinde önemli sayıda kullanıma sahip olan biçerdöverin ilde herhangi bir üretim tesisi bulunmamaktadır. Konya ilinde 1 adet traktör fabrikası bulunurken fabrika iç piyasa traktör ihtiyacını karşılamada büyük öneme sahiptir.

TOBB tarafından düzenlenen Kapasite raporları dikkate alınarak, Konya ilindeki üreticiler tarafından üretilen ürünler ve kapasiteler belirtilmiştir.

Konya İli Tarım Alet ve Makineleri Üreticileri ve Kapasiteleri

Ürün Tanımı	Faaliyet Sayısı	Kapasite	Birim	Toplam Personel
Traktör/Motokültör (Motor Gücü: 18-37 kW)	1	1000	Adet	261
Traktör (Motokültör Hariç, Motor Gücü: 37-59 kW)		6000	Adet	
Traktör (Motokültör ve Yaya Kontrollü Traktör Hariç, Motor Gücü: 59-75kW)		8000	Adet	
Traktör (Tekerlekli, Yaya Kontrollü, Yarı Römork, Paletli)	1	1000	Adet	224
Pulluk	17	10.905	Adet	383
Skarifikatörler (Kazıyıcılar) ve kültivatörler	11	5.239	Adet	191
Diskaro (diskli tırmıklar)	11	4.339	Adet	254
Tırmıklar (diskarolar hariç)	15	15.673	Adet	292
Rotovatörler (toprak frezeleri)	5	737	Adet	100
Yabani ot temizleyicileri ve çapalayıcılar	9	3.389	Adet	268
Merkezden tahrikli hassas mesafeli mibzerler	12	20.910	Adet	440
Mibzerler	6	990	Adet	136
Fide dikim ve fidan sökme, dikme makineleri	3	1.893	Adet	157
Mineral veya kimyasal gübre saçma makineleri	12	12.384	Adet	220
Gübre yayma ve saçma makineleri (mineral veya kimyasal gübreler için olanlar hariç)	4	4.579	Adet	75
BYS tarım, ormancılık vb. makineleri; çimenlik veya spor alanları için silindirler	8	3.072	Adet	170
Çim biçme makineleri (elektrikli)	1	208	Adet	27
Çim biçme makineleri (motorlu)	14	17.650	Adet	337
Çim biçme makineleri (kesici barları olanlar dahil, traktörle çekilenler)	5	4.788	Adet	89

KONYA İLİ TARIM MAKİNALARI SEKTÖR RAPORU

MEHMET ÖZÇELİK

Çim biçme makineleri (motorlu, traktörle çekilenler hariç) Saman yapma makineleri	1	34	Adet	13
Ot ve saman balyalama makineleri	11	3.249	Adet	395
Patates sökme ve hasat makineleri	4	178	Adet	110
Pancar baş kesme ve hasat makineleri	8	1.441	Adet	139
Kombine hasat ve harman makineleri	4	13.454	Adet	45
Tarımsal harman makineleri (kombine hasat ve harman makineleri hariç)	8	2.751	Adet	128
Hayvan yemi hasat makineleri (kendinden hareketli olanlar hariç)	2	633	Adet	30
Hayvan yemi hasat makineleri (kendinden hareketli olanlar)	5	1.477	Adet	115
Hasat makineleri (üzüm hasat makineleri dahil)	9	5.264	Adet	321
Sulama cihazları	8	10.836.300	Adet	134
Portatif mekanik sıvı veya toz atma, dağıtma ve püskürtme cihazları	3	1.268	Adet	42
Pülverizatörler (püskürteçler) ve toz dağıtıcılar (montajlı veya çekilenler)	9	229.443	Adet	170
Diğer tarım veya bahçecilik cihazları	13	13.798	Adet	136
Kendinden yüklemeli veya kendinden boşaltmalı römorklar (tarım için)	15	3.024	Adet	300
Süt sağma makineleri	7	15.742	Adet	190
Hayvan yemi hazırlama makineleri ve cihazları	11	3.209	Adet	186
Civcivler için ana makineleri ve kuluçka makineleri	1	874	Adet	7
Kümes hayvanları muhafaza makineleri (civcivler için ana makineleri ve kuluçka makineleri hariç)	1	195.000	Adet	17
Diğer Makineler (84.36 GTİP pozisyonundaki tarım, ormancılık ve hayvancılık makineleri)	18	20.191	Adet	293
Makine ve cihazların parçaları (84.33 GTİP pozisyonundaki hasat, harman, biçme makine ve cihaz parçaları)	13	8.895.896	Kg	191
Tarım, Bahçe, Orman Makinelerinin Parçaları (Toprağın Hazırlanması veya İşlenmesi için olanlar)	7	437.939	Adet	89
		492.650	Kg	
Makinaların BYS Parçaları (84.36 GTİP'teki tarım, ormancılık ve hayvancılık makineleri)	1	201.000	Adet	32
Süt ve süt ürünleri makinelerinin parçaları	1	75.750	Adet	6
TOPLAM	302	11.910.043	Adet	6.955
		9.665.296	Kg	

Kaynak: TOBB Sanayi Veritabanı, 2011

Konya Tarım Makineleri sektöründe Türkiye pazarının yaklaşık olarak %65'ine hâkim konumdadır. Konya Ticaret Odası ve Konya Sanayi Odasına kayıtlı her nevi tarım makineleri ve aksesuarları imal eden firma sayısı ise 300'ün üzerindedir. Sektörde istihdam edilen personel sayısının ise yaklaşık olarak 2013 yılında 7.500 civarında olduğu tahmin edilmektedir. İlde özellikle sektörle ilgili üretim diğer tarım alet ve makinelerinden oluşurken, Konya biçerdöver ve traktör ihracatından pay alamamaktadır.

Konya İli Tarım Alet ve Makinaları Sektörü Üretim Kapasitesi Değerlendirmesi

Ürün Tanımı	Faaliyet Sayısı	Pay (%)	Kapasite	Birim	Pay (%)	Toplam Personel	Pay (%)
Traktör İmalatı	2	0,74	16.000	Adet	2,52	485	7,46
Ekim-Dikim-Toprak İşleme Makinaları	89	32,72	64.075	Adet	10,08	2.221	34,15
Gübreleme-İşleme Makinaları	45	16,54	42.715	Adet	6,72	931	14,32
Hasat-Harman Makinaları	58	21,32	30.465	Adet	4,79	1.525	23,45
İlaçlama Ekipmanları	12	4,41	230.711	Adet	36,29	212	3,26
Hayvancılıkla İlgili Ekipmanlar İmalatı	38	13,97	235.016	Adet	36,96	693	10,66
Tarım Römorku Üretimi	15	5,51	3.024	Adet	0,48	300	4,61
Diğer Tarım ve Bahçecilik Ekipmanları	13	4,78	13.798	Adet	2,17	136	2,09
<i>Tarım Alet ve Makineleri Toplamı</i>	272	100	635.804	Adet	100	6.503	100
Makine ve Ekipmanların Parçalarının İmalatı	22	-	437.939	Adet		318	-
			9.665.296	Kg	-		
Sulama Ekipmanları	8	-	10.836.300	Adet	-	134	-
TOPLAM	302	-	11.910.043	Adet	-	6.955	-
			9.665.296	Kg			

Kaynak: TOBB Sanayi Veritabanı, 2011

Konya’da tarım makinaları sektöründe traktör imalatı faaliyetlerinin çok düşük olduğu ve toplam sektörün sadece 0,74’ünü oluşturduğu görülmektedir. %32,72 ile sektördeki faaliyet sayısı ve 2.221 kişi ile istihdama olan katkısı bakımından ekim-dikim ve toprak işleme makinaları ilk sırada yer almaktadır. Kapasitedeki ağırlığı ise hayvancılıkla ilgili ekipmanlar imalatı ve ilaçlama ekipmanları oluşturmaktadır. Sektörün yapısı genel olarak incelendiğinde ağırlıklı olarak toprak işlemeye yönelik üretim faaliyetlerinin varlığından söz edebiliriz.

Konya İlinde Tarım Makinaları Sektörünün Dış Ticareti

2013 Ocak-Haziran dönemleri arasında Konya’da toplamda 642.208.000 dolar ihracat gerçekleşmiş olup “Tarımsal makine ve orman ürünleri ihracı” Konya ili toplam ihracatının %4,5’ini oluşturmuştur. 2012 yılında Konya ilinde tarımsal makinelerin toplam ihracatı 54,4 milyon dolar olarak gerçekleşmişti. Konya ilinde aktif olarak tarım makinaları ürün grubunun ihracatını yapan firma sayısı 103’dür.

2013 Ocak- Haziran Dönemi Konya İli Tarım Makinaları Sektörü Dış Ticareti

İhracat	İthalat
29.320.736 dolar	14.200.800 dolar

2012 yılında Konya’da Tarım Makinaları ihracatı Ocak-Haziran ilk 6 aylık dönemde 30,3 milyon dolar olarak gerçekleşmişti. 2013 yılı ihracat değerleri de yaklaşık olarak aynı seviyelerde gerçekleşmiştir.

Yine 2012 yılında aynı dönemde Konya ili tarım makinaları ithalatı ise 4,7 milyon dolar olarak gerçekleşmişti. Fakat 2013 yılının ilk 6 aylık döneminde bir önceki yıla göre yaklaşık 10 milyon dolarlık sektör ithalatında bir artış görülmektedir.

Konya Tarım Makinaları Sektörü İnsan Kaynakları Yapısı

Konya İli Tarım Makinaları Sektörü İnsan Kaynakları Yapısı Tablosu, 2011 yılsonu

Tarım Alet ve Makinaları	Faaliyet Sayısı	Çalışan Personel Durumu (Kişi)						
		Mühendis	Teknisyen	Usta	İşçi	İdari	Diğer	Toplam
İMALAT								
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalat								
Tarım ve Ormancılık Makinalarının İmalatı	302	212	329	713	4.678	721	302	6.955
Traktör Fabrikası	1	21	126	11	60	41	2	261
Tarım Alet-Makine	301	191	203	702	4.618	680	300	6.694

Sektörde üretim için gerekli işgücünün bulunduğu fakat ileri düzeyde teknoloji kullanabilme kapasitesine sahip kalifiyeli insan kaynağının yeterli seviyede olmadığı anlaşılmıştır. Özellikle işletmelerde istihdam edilen mühendis sayısının oldukça az olup, bu pozisyonun tekniker ve teknisyen ile doldurulmaya çalışıldığı görülmektedir. Bir diğer noktada gerekli eğitimi almış personelden ziyade, usta sayısının işletmelerdeki önemli etkisidir.

Konya İli Traktör Sayısı

İl	Traktör Sayısı
Manisa	73.147
Konya	70.094
Balıkesir	53.538
Bursa	52.860
İzmir	52.717

Türkiye genelindeki toplam traktör sayısı 2012 yılında 1.515.421’dir. Konya Türkiye’de toplam traktör sayısı bakımından Manisa’nın ardından ikinci sırada yer almaktadır. İl genelinde toplam traktör sayısı 70.000’i geçmiştir. Türkiye’de 2012 yılsonu itibari ile 56.000 traktör üretilmiş olup bunlardan 16.191 traktör çeşitli ülkelere ihraç edilmiştir.

Sonuç

Konya ili tarım makinaları sektöründe, Türkiye'nin önemli merkezlerinden bir tanesidir. Mal ve hizmet tedariki konusunda yeterli alt yapının olması ve sürdürülebilir mal ve hizmet tedarik imkânlarının bulunması, ilin gelişmiş pazarlara yakın olması, gelişmiş ve yüksek kapasiteli organize sanayi bölgelerinin varlığı, sektörde tecrübeli ve önemli firmaların bulunması, ilde otomotiv sanayinin gelişmekte olması ve bunun da sektöre olumlu etkileri, ileri düzeyde eğitim kurumlarının varlığı sektörün artıları ve fırsatları arasında yer almaktadır.

Sektörde mikro-küçük ölçekli işletmelerde nitelikli eleman sayısının az olması, markalaşma bilincinin olmaması ve pazarlama faaliyetlerindeki yetersizlik, üreticilerdeki ön yargı, sektörde belirli standartların olmayışı ve işletme ölçek sayısının fazla olması sektörün dezavantajları arasında yer almaktadır.

Tarım makinaları sektörünün Konya'da hak ettiği konuma gelebilmesi için işletmelerde ileri teknolojide ve inovatif üretim gerçekleştirilmelidir. Mühendis düzeyinde üstün teknolojiyi kullanabilme becerisine sahip insan kaynakları sayısı artırılmalıdır. İhracatla ilgili ön yargılar yıkılmalı, devlet teşviklerinden firmaların faydalanabilmesi için bilinçlendirme çalışmaları artırılmalıdır. Dikkat çeken noktalardan birisi de bir önceki yıla göre 2013 Ocak-Haziran dönemlerinde sektördeki ithalatın ciddi derecede artmasıdır. Bu bağlamda ithalata olan bağımlılık azaltılmalıdır. Otomotiv yan sanayinin gelişmekte olduğu Konya'da tarım makinaları sektörü de fırsatlardan paralel bir şekilde yararlanmalıdır.